

Universitätsbibliothek Wuppertal

**DIONYSII || LAMBINI MON-||STROLIENSIS RE-||GII
PROFESSORIS,|| IN || Q. HORATIVM FLACCVM EX FIDE
ATQVE || AVCTORITATE COMPLVRIVM LIBRORVM
MANV-||scriptorum à se emendatum, et aliquoties
recogni-||tum, ...**

Horatius Flaccus, Quintus

Frankfurt/Main, 1577

Ode 5: Ad Pyrrham

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1066](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1066)

A QVÒ SIMVL MEARIS.] quò simul atque permearis, ac perueneris. simul apud hunc poëtam plurimis in locis valet simulac, seu simulatq; itémque apud Catull. M. Tull. Horatius Ode ix. huius libri. *qui simul Strauere ventos aquore seruido Depralianteis, &c. & xii. quorum simul alba nautis Stella refulsit. & Ode viii. lib. 2. simul obligasti Perfidum votis caput, enitefcis Pulchrior multo. & Ode xvi. eiusdem simul atr a nubes Condidit lunam. & xii. lib. 3. Simul unctos Tiberinis humeros lauit in undis. & iii. eiusdem, militia simul Fessas cohortes abdedit oppidis. & xxvii. Quae simul centum tetigit potentem Oppidis Cretam. & lib. 4. Od. vii. Ver proterit aetas Interitura simul Pomifer autumnus fruges effuderit. lib. i. epist. ad Mæcenatem epist. ea quæ proximè antecedit vltimam: Hoc simul edixit, &c. & lib. 2. epist. secunda. Vnde simul primum me dimisere Philippi Decis humilem pennis. & lib. i. ferm. Saty. prima: Quae simul inuersum contristat Aquarius annum. & lib. 2. Saty. vi. simul domus alta Molossis Personuit canibus. Sic Cat. de Pelei & Thetidos nupt. Quae simuloptata finito tempore lucas Aduenere. & ad Iuuentium. Nam simul id factum est, multis diluta labella Guttis absterfist omnibus articulis. sic M. Tull. academic. ii. Itaque simul experrecti sumus, visa illa contemnimus, & epist. ad Att. lib. 3. Et simul à Casare ei littera, quas expectaret, remissa essent, auctorem etiam daturum.*

B simul id factum est, multis diluta labella Guttis absterfist omnibus articulis. sic M. Tull. academic. ii. Itaque simul experrecti sumus, visa illa contemnimus, & epist. ad Att. lib. 3. Et simul à Casare ei littera, quas expectaret, remissa essent, auctorem etiam daturum.

NEC REGNA VINI SORTIERE] regna vini ea appellat, quæ in conuiujs constituebantur, in quibus is è conuiujs, cui tale regnum sorte obtigisset, leges bibèdi ferebat: quib⁹ ceteros omnibus parère necesse erat. huiusmodi Regè, arbitrum bibendi nominat Ode vii. lib. 2. *Quem Venus arbitrum Dicit bibèdi:* ad huc morem spectas videtur illa dixisse M. Tull. Ver. v. *Iste enim prator seuerus ac diligens, qui populi Rom. legibus nunquam paruisset, illis delictis legibus, qua in poculis ponebatur, obtemperabat.* Has autè leges poëta noster insanas appellat Saty. vi. lib. 2. *solutus Legib⁹ insanis.* eò pertinet illud Catullianum ad puerum, *Ingere mi calices amariores, Vt lex Postumia iubet magistræ.* Ebriosa acino ebriosioris. quo loco Postumia bibendi arbitra, magistræ nominat. sic M. Tull. in Catone. *me verò & magisteria delectant, à maioribus instituta, & is sermo, qui more maiorum à summo adhibetur in poculo.* regna igitur vini ab Horatio dicuntur, ea, quæ à M. Tullio magisteria.

SORTIERE TALIS] Veneris iactus regem vini, seu magistrum efficiebat, Ode vii. lib. 2. *Quem Venus arbitrum Dicit bibendi:* qua de re plura dicemus ad eum locum. Sed non est mihi silentio prætereundum, Luifinum, alioqui virum doctum, minus rectè hunc locum ita explicasse: nec regna talis vini, id est, tam suavis & generosi vini, fortiere, vt talis, sit patrij casus à recto tale. cum sit sexti casus numeri multitudinis à recto talus.

NEC TENERVM LYCIDAM MIRABERE] puerum mollem, & impudicum, cuius nunc iuuehes ardent amore, dum imberbis est, & impubes: sed vbi adoleuerit, nucibusque (vt aiunt) ludere desierit, quod non longum fiet: tum eius complexu, virgines cupient potiri. Peto autem à

verecundo lectore, vt, quoties tales loci occurrerent, qui ad puerileis illos, & flagitiosos amores pertineant, dent mihi hanc veniam, vt vel strictim attingam, vel omnino tacitos prætermittam.

ET MOX VIRGINES TEPEBUNT.] & quem mox virgines exoptabunt: cuius amore erunt incensa. totius igitur huius loci ab illis verbis, *Nunc decet aut viridi, &c.* vsque ad extremum, hæc sententia est: Tantisper dum tempus anni patitur, & vita suppetit, epulandum & bibendum est, atque ex floribus confectæ corollæ capiti imponendæ sunt. omnibus enim peræquè moriendum est: & hæc vita breuissima est. iamiam tempus aduenat, cum tibi sit moriendum. quod quidem cum euenerit, neque amplius bibere, neque amare erit integrum. sed hac de re alibi plura. est enim sententia, tum ab hoc poëta, tum ab alijs multis sæpe decantata. Vide Od. ix. huius libri. Sed fugerat me lectorem admonere, hunc L. Sæxtium, Bruti amicissimum fuisse: & nihilominus tamen ab Augusto, cum esset consul, & Calpurnium Pisonem collegam haberet, in suum locum esse substitutum, anno ab vrbe condita 730.

AD PYRRHAM.

Ode 5.

Miseros esse, qui illius amorè teneantur. se ex eo, tanquam è naufragio, enataste.

QVIS multa gracilis te puer in rosa
Perfusus liquidis urget odoribus
Grato, Pyrrha sub antro?
Cui flauam religas comam
Simplex munditijs? heu, quoties fidem
Mutatosque deos flebit, & aspera
Nigris equora ventis
Emirabitur insolens,
Qui nunc te fruitur credulus aurea:
Qui semper vacuam, semper amabilem
Sperat, nescius aure
Fallacis, miseri, quibus
Intentata nites. me tabula sacer
Votiuæ paries indicat vuida
Suspendisse potenti
Vestimenta maris deo.

QVIS MVLT A] quis: puer, id est, quis adolescens, aut iuuenis tener, vnguento delibutus, ac perfusus te tam molliter, arctèq; amplectitur: de verbo vrgendi vide ad Od. xvi. lib. 2. *perfusus liquidis odoribus, pprè dixit, vt Cicero Verr. iii. aqua denique feruenti Philodamus à Rubrio perfunditur.* Nam per liquidos odores, vnguenta significat. alij autem sunt aridi, quæ Græci *stanoquam* appellant.

A CUI FLAVAM RELIGAS COMAM] vel cuius comam religas: vel cui, ut placeas, comam religastuam.

SIMPLEX MUNDITIIS?] simpliciter culta atque ornata? non admodum exquisito, neque sumtuoso corporis cultu adhibito?

HEU QUOTIES] tale est illud Ode xv. epod. *Heu translato alio marebis amores.*

ET ASPERA NIGRIS ÆVORA VENTIS.] tralatio perpetua est, ducta à mari vi ventorum agitato & concitato. Significat, hūc adolefcētē, qui nūc Pyrrha vitur facillima ac liberalissima, valde miraturū, cum illius leuitatē, mobilitatem, fœuitiam, perfidiā cognouerit. hi enim sunt vēti, hæ tempestates, hæc denique naufragia, in quibus assiduè miseri versantur amatores.

NIGRIS VENTIS] cur nigris ventis? an quia tempestates, quæ à ventis excitantur, nigræ sunt? iccirco tempestatibus, & hiemi nigra pecus immolatur. Virgil. lib. 3. *Æneid. Nigram hiemi pecudem, &c.* & lib. 5. *Treis Eryci vitulos, & tempestatibus agnam.* an quia Eurus pluuias excitat: cælum autem imbribus, & nubibus nigrescit? Itaq; B infra Oda 10. epod. Eorum, nigrum appellauit.

Niger rudenteis Eurus inuerso mari &c. an quia nigra omnia, deformia, & iniucunda sunt? epist. ad Pison. *ut turpiter atrum Desinat in piscem, &c.* tempestates autem turbulentæ, & minus serenæ, fœdæ & informes dicuntur. Virg. Georg. 1. *Et fœdam glomerant tempestatem imbribus atris.* Horat. Od. x. lib. 2. *informeis hiemes reducit Iupiter.* Sic autem Eorum, nigrum appellat Oda x. epod. *Niger rudenteis Eurus inuerso mari, Fractosq; remos differat.*

INSOLENS] id est, insuetus, qui tales in Pyrrha mores non sit expertus. sic dicimus insolens belli, iniuriæ, &c. Cæsar lib. 2. de bello ciuili, *Erat in oppido multitudo insolens belli diuturnitate otij.* M. Tull. 1. de orat. ad Q. Frat. *ea requiruntur à me, quorum sim insolens, atque ignarus.* Sallust. in Procæmio hist. Cat. *qua tametsi animus aspernabatur, insolens malarum artium.* aliter Od. huius lib. xvi. exercitum insolentem appellat. & Od. 111. lib. 2. Achillem insolentem. & Od. xvi. epod. equitem insolentem.

TE FRUITUR CREDVLVS AVREA.] te experitur admodum paratam, promptam, ac liberalem: non asperam, non duram, neque fœuam, neque ferream. Auream autem vel pulchram accipe & formosam: vel optatam, caram, amabilem. Quid enim auro carius aut amabilius est? Eadem ferè ratione mediocritatem auream dixit Od. x. lib. 2. significans nihil esse mediocritate melius, nihil optabilius, nihil amabilius.

QVI SEMPER VACVAM] id est, qui sperat te vnico semper amatore fore contentam, nullisque aliis gratificaturam.

NESCIVS AVRÆ FALLACIS] nescius, atq; ignarus amoris muliebris, qui quouis vēto mobilior, incertior, ac fallacior est. permāsit autē in tralatione, ut videatur à *Pyrrha* ab illo loco, *Heu quoties fidem Mutatōsq; deos, &c.* vsq; ad extremum.

MISERI QUIBUS] miseri sunt ij, quibus places, & quibus videris amabilis. intentata, id

est, non spectata, in experta, non perspecta, neque vsu cognita. vitur hoc nomine lib. de arte poet. *Nil intentatum nostri liquere poeta.*

ME TABVLA SACER] qui naufragium fecerant, solebant naufragij sui casum in tabula pingendum curare, eamque tabulam è pariete templi suspensam, vnà cum vestimentis, in quibus fuerant seruati, Neptuno consecrare. quod idem & hodie fieri solet, præterquàm, quod hic honos vel Diuæ Mariæ, vel alicui alij Diuo habetur. Significat igitur se, amores expertum esse non admodum latos, neque dulcis, neque secundos: atque in eis naufragium aliquando fecisse, cum Pyrrham amaret fœq; ab ea mutuo amari crederet. Nunc autem posteaquàm eius inconstantiam, leuitatēq; perspexerit, & cognouerit: se iterum ad eundem scopulum suam nauim non appulsurum, id est, non amplius in eius amore mutuo spem habiturum. M. Tullius ad illum naufragorum morem alludens, sic ad Attic. scribit lib. 4. *hæc enim me vna ex hoc naufragio tabula delectat.* VVIDA] secutus sum aliquot lib. scriptos, qui ita habent, non ut vulgati, *humida:* in his Vatic. vnum, Vrf. Tornef.

POTENTI VESTIMENTA MARIS DEO.] E ordo est, Deo potenti maris, id est, imperium maris obtinenti, nempe Neptuno.

AD M. VIPSANIVM
Agrippam. Ode 6.

Bella ab eo gesta, à Vario cantatum iri: se conuiuui tantum, & amoribus describendis aptum esse.

SCRIBERIS Vario fortis, & hostiū
Victor, Meonij carminis alite,

Quam rem cumq; ferox nauibus, aut
Miles te duce gesserit. (equis

Nos, Agrippa, neq; hæc dicere, nec gra-
Pelidæ stomachū cedere nescij, (uem
Nec cursus duplicis per mare Vlyssæi
Nec fœuam Pelopis domum

Conamur, tenues grandia: dum pudor,
Imbellisque lyræ musa potens vetat
Laudes egregij Cæsaris, & tuas
Culpa deterere ingeni

Quis Martem tunica tectum adamantina
Dignè scripserit? aut puluere Troico
Nigrum Merionen? aut ope Palladis
Tydiden superis parem?

Nos conuiuia, nos prælia virginum
Sectis in iuuenes vnguibus acrium
Cantamus vacui, siue quòd vrimur,
Non præter solitum leues.